

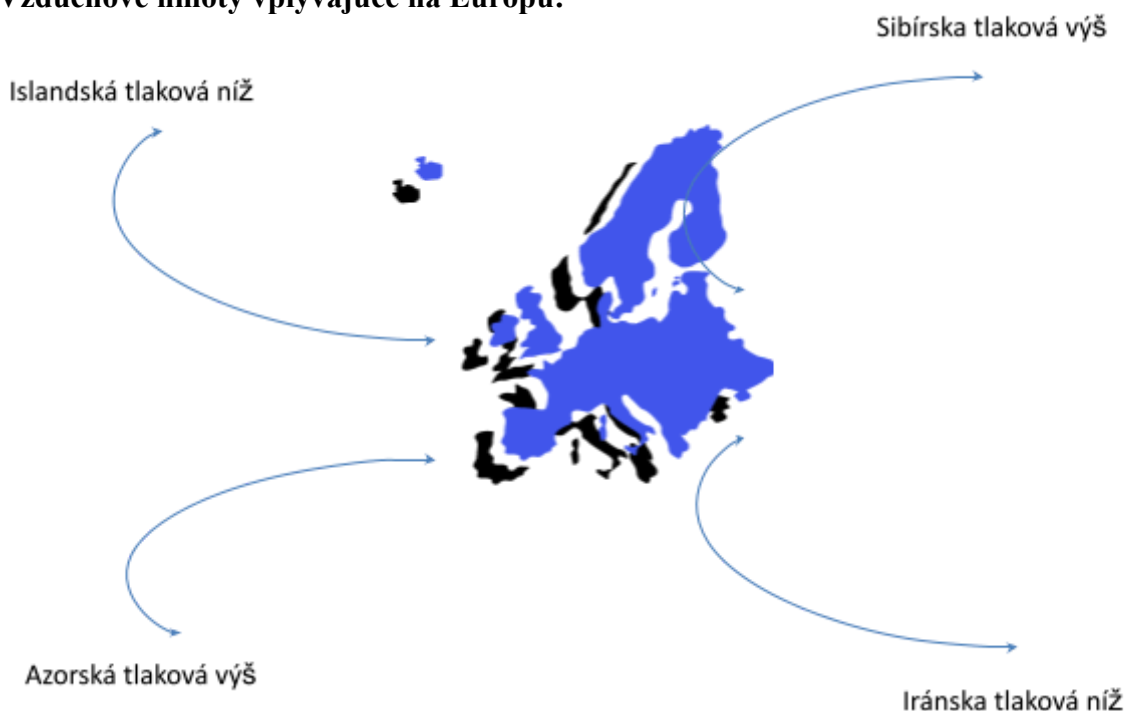
PODNEBIE EURÓPY

Na podnebie Európy vplýva viacero **Činiteľov**:

- geografická šírka (t.j. vzdialenosť od rovníka)
 - vzdialenosť od oceána
 - nadmorská výška
 - smer prevládajúcich vetrov
 - oceánske prúdy
 - rozloženie pohorí
-
- najväčšia časť Európy leží v **severnom miernom podnebnom pásme**, ktoré sa podľa vzdialenosti od oceána delí na 3 oblasti: a) **oceánsku (prímorskú)** : dostatok zrážok počas celého roka, miernejšie letá aj zimy, menšie rozdiely medzi letnými a zimnými teplotami
b) **prechodnú – s väčším vplyvom oceána**
- **s väčším vplyvom pevniny**
smerom do vnútrozemia ubúda zrážok a zväčšujú sa rozdiely medzi letnými a zimnými teplotami
c) **pevninovú (kontinentálnu)**- tu spadne najmenej zrážok a teplotné rozdiely medzi letom a zimou sú tu najväčšie
(pozri mapu Podnebné pásma Európy v učebnici – str. 11)
 - najsevernejšie oblasti na pobreží SL'O a ostrovy v SL'O ležia v **studenom (subarktickom) podnebnom pásme**
– dlhé mrazivé zimy, krátke a studené letá, zrážok je málo a padajú väčšinou vo forme snehu
 - najjužnejšie oblasti Európy (oblasť Stredozemného mora) ležia v **subtropickom podnebnom pásme** – teplé a suché letá, mierne a daždivé zimy

- v Európe prevládajú **západné vetry**, ktoré prinášajú zrážky
- vo vysokých pohoriach sa podnebie mení so stúpajúcou nadmorskou výškou – pribúda zrážok, teplota klesá
- viac zrážok spadne na náveterných stranách pohorí ako na ich záveterných stranách
- podnebie Európy (najmä západnej a severnej) do veľkej miery ovplyvňuje **teplý Golský (Severoatlantický) prúd**, ktorý spôsobuje, že mierne oceánske podnebie zasahuje ďaleko za severnú polárnu kružnicu a Nórske more počas celého roka nezmrzá

Vzduchové hmoty vplývajúce na Európu:

Svetadiel Európa sa delí na 11 základných fyzickogeografických celkov (oblastí)

1. **Škandinávská oblasť** (Nórsko, Švédsko, Fínsko a priľahlé Rusko)
2. **Oblasť Britských ostrovov** (Britské ostrovy)
3. **Oblasť atlantického Francúzska** (západné Francúzsko)
4. **Oblasť hercýnskej strednej Európy** (Dánsko, Benelux, Nemecko, Poľsko, Česko, Slovensko)
5. **Alpsko-karpatská oblasť** (Alpy, Karpaty, Panónska panva)
6. **Iberská oblasť** (Pyrenejský polostrov, Baleáry)
7. **Apeninská oblasť** (Taliansko okrem Álp, Sicília, Sardínia, Korzika)
8. **Balkánska oblasť** (Balkán až po Slovinsko)
9. **Oblasť Východoeurópskej roviny** (medzi Karpatmi, Poľskom a Uralom)
10. **Krymsko-kaukazská oblasť** (južná obruba Východoeurópskej roviny) – veľká časť patrí do Ázie
11. **Oblasť Uralu** (pohorie Ural)

Podnebie Európy

I. Škandinávská oblasť

-veľmi rozsiahle, veľké rozpätie nad. výšky, veľké klimatické rozdiely, 4 oblasti:

a/mierne teplé a vlhké podnebie - stred a západ Európy, najjužnejšie časti nížin vo Švédsku

b/mierne teplé a vlhké boreálne podnebie - na sever až po 60° rovnobežky, listnaté a zmiešané lesy

c/vlhké boreálne podnebie od 60° na juhu až po najsevernejšie časti Botnického zálivu, je tu tajga

d/subpolárne tundrové - dlhé tuhé zimy, krátke letá

-prevládajú západné vetry, Skandy-zadržujú prúdenie vetrov, celé západné pobrežie má veľa zrážok, najdaždivejšie na východnej časti vznikajú zrážkové tieň

II. Oblasť Britských ostrovov

-najväčší vplyv Atlantiku oblasti:

a/mierne teplé dažďové podnebie mierneho pásma-väčšina územia

b/boreálne dažďové a snehové podnebie-patrí tu sever

-veľmi veľká premenlivosť, zimy mierne, letá chladné

III. Oblasť atlantického Francúzska

-vplyv Atlantiku od západu na východ sa zmenšuje, nabera kontinentálnejší ráz,

a/mierne teplé podnebie-okolie stredozemného mora

b/veľké oceánske podnebie-väčšina územia

IV. oblasť hercýnskej strednej Európy

-rozhranie medzi atlantickým a kontinentálnym podnebím

a/mierne vlhké a teplé podnebie na západnej a strednej Európe, oblasť stredoeurópskej nížiny až po Vislu

b/chladné a vlhké boreálne podnebie-stredoeurópska vysočina, východne od Visly

V. Alpsko-karpatská sústava

Alpy

-výrazná klimatická bariéra, rozhranie medzi na západe ***oceánskym*** a na východe ***kontinentálnym*** a ***boreálnym*** na severe a na juhu ***stredozemným podnebím***

-väčšina územia patrí do **chladného vlhkého boreálneho podnebia**, len najnižšie časti patria do **mierne teplého a vlhkého podnebia**

Karpaty

- podobný ráz ako Alpy, majú viac **kontinentálnejší ráz**, zrážky 350-400mm na juhovýchode, 1200-1700mm na západe

VI. Iberská oblasť (Pyrenejská oblasť)

-podnebie ovplyvňuje reliéf, vyčleňujú sa 2 klimatické oblasti:

1/mierne teplé a vlhké oceánske podnebie-len v S časti polostrova

2/subtropické podnebie-vlhká zima, suché, horúce leto

VII. Apeninská oblasť

1/subtropické podnebie-horúce letá

VIII. Balkánska oblasť

-3 podoblasti:

- a) na juhu stredohorské podnebie-na pobreží, na ostrovoch
- b) vnútrozemie-mierne teplé dažďové podnebie
- c) vnútrozemie len na ostrovoch-dažďové a snehové boreálne podnebie

IX. oblasť východoeurópskej roviny

-veľmi rozsiahla, od severu na juh sa mení,

- a) snehové podnebie na severe, je to pás tundry
- b) boreálne podnebie-patrí tu tajga a na juhu pásmo zmiešaných a listnatých lesov, tiahne sa až po pás stepi od polárnej kružnice
- c) stepné podnebie-najmä Čiernomorská nížina, kubánska nížina
- d) púštne podnebie-kaspická nížina - najsuchšia oblasť